KARTA KURSU
realizowanego w module specjalności
Pedagogika społeczno-opiekuńcza (I st, st niestacjonarne, semestr szósty)
2025/2026

Nazwa	Zagrożenia cywilizacyjne	
Nazwa w j. ang.	Civilization threats	
Koordynator	Dr Anna Włoch	Zespół dydaktyczny
		Dr Anna Włoch
Punktacja ECTS	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest zapoznanie studentów z głównymi zagrożeniami współczesnego świata, szczególnie z perspektywy socjologicznej oraz pedagogicznej. Nacisk położony zostanie na teorie zamiany społecznej oraz procesy globalizacyjne, które są przyczyną narastających zagrożeń we współczesnych cywilizacjach. Studenci zapoznają się z najważniejszymi globalnymi problemami cywilizacyjnymi, od problemów środowiskowych, poprzez choroby cywilizacyjne, zagrożenia wynikające z postępu technologicznego. W trakcie ćwiczeń studenci będą mieli okazję zaproponować zajęcia/ prelekcje dla dzieci i młodzieży szkolnej oraz ich rodziców, dot. wybranego zagadnienia zagrożeń cywilizacyjnych i możliwych sposobów przeciwdziałania ich skutkom.

Warunki wstępne

Wiedza	Nie wymagane
Umiejętności	Nie wymagane
Kursy	Nie wymagane

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	W01 Zna główne determinanty i linie rozwojowe cywilizacji zachodniej i pozaeuropejskich. W02 Ma wiedzę w zakresie aktualnych zagrożeń cywilizacyjnych.	W02 W02
Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	U01 Prawidłowo ocenia zasoby przyrody i środowiska globalnego oraz funkcjonowania człowieka w przyrodzie. U02 Analizuje czynniki rozwoju zagrożeń społecznych.	U02 U02
Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)

	K01 Ma świadomość wartości działań jednostkowych i społecznych na rzecz przeciwdziałania zagrożeniom cywilizacyjnym.	K04

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	10			10								
20												-

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład z dyskusją problemową, praca z tekstem, praca grupowa – referat/ prezentacja.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01							X	X					X
W02							X	X					X
U01							X	X					X
U02							X	X					X
K01							X	X					

Kryteria oceny	Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest przedstawienie prezentacji grupowej – będącej przykładową prelekcją dla dzieci lub młodzieży szkolnej lubi ich rodziców. Wykłady są obowiązkowe. Zaliczenie całości kursu na postawie testu zaliczeniowego (min. 50% pozytywnych odpowiedzi), obejmującego zagadnienia omawiane na wykładach i ćwiczeniach.

Uwagi	Pedagogika społeczno-opiekuńcza

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykład:
1. Nowoczesność i późna nowoczesność.
2. Procesy globalizacyjne.
3. Teorie zmiany społecznej i trauma zmian społecznych.
4. Ruchy społeczne i rewolucje.
5. Konsumpcjonizm naszych czasów.
6. Kultura wizualna.
7. Podsumowanie zajęć.

Ćwiczenia:
1. Zmiany klimatyczne i zanieczyszczenie środowiska. Kształtowanie świadomości ekologicznej.
2. Ubóstwo i nierówności społeczne.
3. Choroby cywilizacyjne - somatyczne.

4. Choroby cywilizacyjne - psychiczne.
5. Postęp technologiczny i cyberzagrożenia.
6. Subkultury młodzieżowe.
7. Sekty destrukcyjne.

Wykaz literatury podstawowej

Sztompka P., *Socjologia. Wykłady o społeczeństwie,* Znak Horyzont, Kraków 2021.
Golka M., *Cywilizacja współczesna i globalne problemy*, Oficyna Naukowa, Warszawa 2016.
Zagrożenia cyberprzestrzeni i świata wirtualnego, pod red. J. Bednarka i A. Andrzejewskiej, Wydawn. Difin, Warszawa 2014.
Chudzik A., *Współczesne zagrożenia rozwojowe dzieci i młodzieży,* Wydawn. AHE w Łodzi, Łódź 2022.

Wykaz literatury uzupełniającej

Tomczyk Ł, Włoch A., *Cyberbullying in the light of challenges of school-based prevention*, "International Journal of Cognitive Research in Science, Engineering and Education" (IJCRSEE) 2019, vol. 7, no 3, s. 13-26. DOI: 10.5937/IJCREE1903013T https://scindeks-clanci.ceon.rs/data/pdf/2334-847X/2019/2334-847X1903013T.pdf
Włoch A., *Zacieranie granicy między dobrem a złem w wychowaniu dzieci w dobie relatywizmu,* [w:] *Dobro i zło w wychowaniu dziecka. T. 1 Ku dobru,* pod. red. M. Głażewskiego i B. Muchackiej, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2017, s. 57-72.
Zagrożenia cywilizacyjne: wybrane problemy, pod red. M.D. Głowackiej, E. Mojs, Polskie Towarzystwo Nauk o Zdrowiu, Poznań 2009.
Zdrowie dzieci i młodzieży a zagrożenia cywilizacyjne, pod red. B. Haor i L. Rezemskiej, Włocławskie Towarzystwo Naukowe, Włocławek 2008.
Janczewski A., Toczyńsk P.i, *Przemiany cywilizacyjne w współczesne zagrożenia wychowawcze okresu dojrzewania,* "Rocznik Towarzystwa Naukowego Płockiego" 2015, nr 7, s. 323-331.
Wolter E., *Wychowanie człowieka w obliczu zagrożeń cywilizacji technicznej,* "Forum Pedagogiczne UKSW" 2011, nr 1, s. 27-56.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	5
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	15
Ogółem bilans czasu pracy		50
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2